

יִדְּ אֶבְרָהָם דְּמִי פִ"ו
מֵהָלָּה נְדָרִים ה"ב
וְהַגְּמָה לְאוֹרֵי רַמְבַּם
טוֹשֵׁעַ יוֹדֵד ק"י רַכָּה:
מִזֶּה וְיִמְיָ שֶׁ הָלָּה יִד
[טו טז] קְמָה שֶׁ
טוֹשֵׁעַ יוֹדֵד ק"י רַכָּה קְטִיף
ט [טו טז] חוֹמֵם ק"י רַמָּה
קְטִיף ה':

תוספות

[illegible]

וואסארין דער אל אומה העיר. שהם דרים זה מפני שאין לאנשי עיר אחת חלק בהן שהרי יכולין למכור ז' טובי העיר במעמד אנשי העיר והיו להם כשותפין שאוסרין זה על זה; והסיבה שנותנין עליה ספר מורה לקרות והספרים שקורין בהן; והכוונת חלקו לנשיא.

יכתבו חלקן לנשיא דצה"ל שרי כדמקמי
נותן לאחר משום מתנה והלה מותר
בה: **שכתוב (נשיא אין צריך**
לזכות. שמיד שכתב לו שטר מתנה
קנה אע"פ שלא זכה אדם בשבילו
משום דיפה כח הנשיא: ולא דברו
בנשיא אלא בצווה. דאין אדם שומע
להקנות לאלדם אחר לדממפי שום
יאסרנו עליו ולפיכך נהגו לכתוב לנשיא
שאין דרכו לאסור הנחתו על הצדקות.
וקשה לי לרנן דלמרי דלחד זה ואחד
זה צריכין לזכות אם כן מאי קמ"ל
מתני' הנה תנן לה תרי זמני נותן לאחר
משום מתנה והלה מותר בה בשלמא
לברי יהודה קא משמע על דלוי צריך
לזכות אלא לרנן מאי קמ"ל וגררר
צעיי דקמ"ל דלע"ג דאין הלה מסתלק
ממה שנתן שעדיין משתמש בדיה"כ
בכתמילה שרי ללא תימא הערמה
בעלמא היא ואסור ומתני' דקתני
ואסורין דבדר של אותה העיר רנן
היא ולא רבי אליעזר בן יעקב דלמין
לעיל^א דמי הלכא כחור שאין צריך
חלוקה דמי הילכך כדן דלפסיקא
הילכתא לעיל כר' אליעזר בן יעקב
ליתא למתני'. ויש לתמוה על הרמב"ם
ז"ל שפסק צפ"ו מהלכות נדרים (ה' ד
ה ו) כדרי אליעזר בן יעקב ופסק
נמי למתני' וכבר השיגו הרמב"ם ז"ל
בהלכותיו היותי מוכי שטרא לצי תרי:
המודר כהלא מתכדו וכו'. (ה' ד
ה) מתני' תנן כי בפירקין דלעיל (דף ק
ו) ולא נשנית כאן אלא בשביל דבר
שנתחדש בה שאם הוכיח סופו על
תחלתו הערמה היו ואסור: והיו
משיא אם כנו. מדרי היה משיא את
בנו: כל מתנה שאינה שאם הקדישה
אינה מקודשת אינה מתנה. כלומר
דנהי קדושתה על מנת להחזיר שמה
מתנה אע"ג דלאם הקדישה אינה
מקודשת וכדלמרינן בפרק יש נוטלין
(ב"ב פ"ג ק"א): דעל מנת שתחזירה לי
הקדישו אינו קדוש דמדיד דחוי ליה
קאמר ליה שאני התם דמימ לשעתה
מתנה היא אבל מתנה זו של בית
חורון אפי' לשעתה אינה שלא נתכוון
להקנותה לו כלל אלא שמתקרה על שמו
כדי שיבא אצוי מותר לו ויהיו לישא
ההוא

ני כל מתנה שאם הקדישה אינה מקודשת וכו' משום דתנא הכי קאמר
ת אינה מתנה והכי איתא בירושלמי [סופה] רבי ירמיה בעי וכו' אין
אלא בהערמה שאינה שאם הקדישה תהא^ט מקודשת אינה מתנה:
ש קאמר דהכא שאני דלמר ליה והיין לפניך אלא הכי פריך
א למיתני בעשה לכויעיה למאי דתנא ברישא: ואם הויתא סופו
ת מתנת גיט חורון דאסיק למיתליה ואמר והיין לפניך אבל כל
י הכי דליתני מודר לאפי' הוה מתנה: לא שו' אלא דלמר ליה
ממר ליה דלאו תנאה הוה ומתנה גמורה היא אלא דאי בעי עבדי
קבי ברתאי דלמר^ט רבא ד' מאה זוזי שקיל ברתיה אי בעי נסיב אי בעי
הוה דאסור אלא אפילו יבא אבא ויאלל אסור מ"ט סעודה מוכת
י שאין אדם מכין סעודה לנשואי בנו ונותנה לאחר הלכך סעודתו
הרשב"א ז"ל דדוקא כשאמר קן בשעת מתנה אבל לאחר מכן לא
כתב [בפ"א מה' נדרים הל' טו] דלפ"י לאחר שעה אסור ואינה מתנה:
ההוא

[illegible]

(א) והזור שגאמאע. (ב) כדמפרש בשלהי פרק בתרא דעירובין (דף קד.) :
 וצדבר של אותה העיר. דשל שניהן הן : והספרים. ספרי תורה
 ששניהן נתנו בהן מעות עם אנשי אותה העיר : והכותב חלקו לנשיא.
 ובממרא מפרש לה : שהכותב לנשיא א"ל לזכות. ע"י אחר אבל הכותב
 להדיעו נרצך לזכות וזכה כח נשיא יפה
 ממנו הדיעו : בהווה. שכן דרך לחלוק
 ככבוד לנשיא : גמ' תניא רבי יהודה
 אומר אנשי גליל קטרינן קל. כעסמין
 וסבסו. מדרש של אותה העיר
 לנשיא כדי שיהיו אלו ואלו מותרין בהן :
 מתנאי המודר הנאה מחזירו ואין לו

מה יאכל. הן מתינתין אייתי נמי לעילוי באידן פירקין (ד. מג.) אלא דהאם לא נקט לה אלא משום דיוקא משום דבעי למיתנא עלה הפקר דפליג זה רבי יוסי: ויאכל העוף תלוי בראשו. משיבא אביי המודר אלא חולל על דיו: כל יומי וקמי תפנתא דמאי למעצד כה"ג והדר תני מעשה וכו' לסמור דבירי בראשונים: חסורי מחסרה והכי קתני. מתינתין המודר המאה וכו': ואם הוכיח סופו על תחלתו. שלא נתן לו אלא על מנת שיתן לזה ויאכל אסור ומעשה נמי וכו': לא שנו. דלמיה מתנה אלא דאמר ליה (א) והינן לפניך דמשמע דהכי א"ל והינן נתונים לך אלא על מנת שיבא אבא ויאכל אמר ליה וכן לפניך שיבא אבא ויאכל מדעיהו הוא דקא אמר ליה. דהכי משמע והן נתונים לך והם דבעתך שיבא אבא הוי דוקא לו: ע"א אמר רבא לא תירוק ומינא דליכא חילוק ביני והינן לפניך בין והן לפניך דודאי מתרייכו אסירי דהא סעודתו מוכחא ועליו שלא נתן לו אלא על מנת שיבא אבא ויאכל דה"ל כמ"ד והינן לפניך: כפי

שלך אלא שתהא אתה ואביך אוכלין ושותין ומתן
תלוי בראשו (א) (ב) אמרו חכמים וכל מתנה שאינה
מקודשת אינה מתנה: גמ' מעשה לפתור חסורי
(ג) ואם הוכיח סופו על תחילתו אסור ומעשה נמי בבב
סופו מוכיח על תחילתו אמר רבא לא שנו אלא דא
אלא כדי שיבא אבא אבל א"ל שיהו לפניך שיבא א
לישנא אחרינא אמרין לה אמר רבא לא תימא טעמא
דאסור אבל א"ל הן לפניך שיבא אבא ויאכל מ
ליה הן לפניך יבא אבא ויאכל אסור מאי טעמא

דממני דקמני כל מתנה שאינה שאם הקדישה אינה מקודשת וכו' ולא כל מתנה שאינה כלום כו' שהיא בזהרמה שאם הקדישה אינה מקודשת ונתן מתנה על מנת שלא יקדישה כיוי מתניתא כל מתנה שגב' ומה קמקנין. שלא ירו אסורין: מעשה לספור. לא לסתור. דכיון דמעיקרא תנא שרי היכי מייתי עובדא דלסור דלורחיה דר' יוחנן. הנהו. שהוכיח דבריו על תחלתן שאינן אלא ערמה וכו' ומה שאלא אמר בפירוש אע"פ שהענין מוכיח בעמנו דלא ייבא אל אלא ויטין לפניך. דהוי תנאי גמור אבל א"ל ויבא אבא מדעתך הוא הכי וכדאמרין בפיו"ט (ביה ב.) בזהרור דלמור הבו ד' מאה וזוי לפלניא לא נכיר: ל"א אמרי לה אמר רבא לא סימא טעמא דא"ל ויטין לפני עניו. דנהי דבעלמא ויבא לאו תנאי הוא הכא שאני משום דאסורין מוכחת עליו דמאי דלמור ויבא אבא לתנאי גמור קאמר. מיהו כן כיון דבשעת מתנה לא אמר מדי. אבל הרב רבינו משא בר מיימון

והשבוהבאנשיםאין צריך לזכות. מפני כבודו של גשוי חקטו שיקנה בלא קנין בדרך
(דף מג.) קמי הים מתקן בדרך והלא קא שמענן לן דלפלו בעייר און און על און ויאל
ה שאל הקדישה אינה מקודשת אינה ממנה ויש ספרים גרסי שאל הקדישה מקודשת ופ'
הקדישה מקודשת למסור: גמ' אבא רובינא המורד כיוון שממיר כזה חלקו לנשיא:
דשי והדר מימי עונדא חסדו: אבא רובינא סופו על תחילתו כזה חלקו לנשיא: גמורא
פריך שיבא אבא רובינא חקטו ויהא דל: מלה הדבר זו און הוא לריון פייס לאבא שיאלכ
עמיו יז כהלל דל:

(א) [מאכל] עד אלה בזהו
[נראה מיתר], (ב) [נבחר]
[קנה יד] אמת אחרת;
(ג) [על מנח], (ד) [מבית]
על. ב"ב קלד. לעיל מג.];
(ה) מ"ל כ' במתה וזין
[לפני], (ו) מ"ל לא נחמ,
(ז) מ"ל לא נחמ, (ח) נחמ,
[נבא הדבר לפני כחמיס,
(ט) וזיחס יו. וזיחס יו.
חולן לעיל], (י) מ"ל חר
ד"ה [נביר], (י) [לקמן כאן]
(ג) [דף מו.], (ה) מ"ל
איה, [ירוש'], (ח) מ"ל וזין,
(י) מ"ל [כ פספס].

הגהות הב"ח

[illegible]

מוסף רש"י

ויהי משאי את בנו.
ויסו חפץ לזמן את
הסו לטעמו (רש"י)
ב"ב קד"א. ויהא עון
התלוי בהרששו. ומה
עליו חזקו מעט שכן
ויסו אינו מזה ומתאם
והואין ורעה וזו משל
והקטניו חזקו אלא וזו
של מחנה שאניה (רש"י).
שכל הקדושה חאה
מוקדשת. לומר כל
מזה שאין קין וזו רשע
זה שמה מוקדשת אל
הקדושה אינו מזה.
הואיל וצילע דעמו של
מזה מן מזה לו של
מזה (רש"י). סעודה
מובחנת עליו. דכענין
שישאל אצו הוא עשה
ולא חזקו למת לו מזה
גמור (רש"י).

פירוש הרא"ש

והבאר שבאמצע הדרך.
שבין צבל לארץ
ישראל ומלאוהו עולי
גולה: הרחבה והשווקים.
שעיר: והתיבה. שטמון
זה קפרים: והספרים
שקנאוס בני העיר ללמוד
בהם: והכותב חלקו